

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2026/5456

Vår ref
26/2104-

Dato
27. april 2026

**Dokument 8:256 S (2025-2026) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Oda Indgaard og Frøya Skjold
Sjursæther om å dele ut statens inntekter fra klimaavgifter til
befolkningen**

Jeg viser til forslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Oda Indgaard og Frøya Skjold Sjursæther (alle fra Miljøpartiet De Grønne) oversendt meg til uttalelse 9. april 2026.

Representantene fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen, så snart som mulig, fremme forslag om å innføre en klimabelønningsordning der statens inntekter fra CO₂-avgiften på bensin og autodiesel utbetales til alle innbyggere, inkludert barn, med høyere beløp for personer bosatt i områder som i dag har redusert arbeidsgiveravgift.
2. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan klimabelønningsordningen kan utvides til å omfatte andre CO₂-avgifter enn CO₂-avgiftene på bensin og autodiesel, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. For CO₂-avgifter som i hovedsak kreves inn fra næringslivet, kan klimabelønningsordningen innrettes mot bedrifter i form av omstillingsfond.

Klimaavgiftene er et hovedvirkemiddel i regjeringens klimapolitikk og gir forbrukere og virksomheter økonomisk insentiv til å endre atferd i en mer klimavennlig retning. Inntektene fra klimaavgifter bidrar til å finansiere offentlige utgifter og å holde andre skatter og avgifter på et moderat nivå. Under denne regjeringen har klima-, miljø- og bilavgiftene blitt økt, mens inntektsskatten har blitt redusert. I nasjonalbudsjettet for 2026 skrev regjeringen at den tar sikte på å tilbakeføre fremtidige merinntekter fra økte klimaavgifter til skatteyderne gjennom brede lettelser i skatter og avgifter, i tråd med regjeringens skatteløfte.

Direkte utbetalinger har flere positive sider, og deler mange av de samme egenskapene som skattelettelser. Til forskjell fra skattelettelser vil kontantutbetalinger kunne treffe personer som ikke er i skatteposisjon og vil kunne oppleves som mer «synlige». Likevel reiser representantenes forslag flere prinsipielle og praktiske problemstillinger.

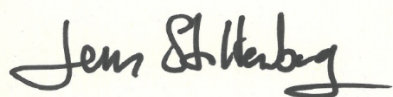
Det eksisterer ikke i dag en løsning for kontantutbetalinger til alle innbyggere inkludert barn, og det vil kreve betydelig utredning å etablere en slik ordning. Ettersom egenskapene ved direkteutbetalinger i stor grad sammenfaller med skatte- og avgiftslettelser, er det heller ikke åpenbart at fordelene ved å etablere en egen ordning for utbetalinger er tilstrekkelig store. Siden mange skatter og avgifter har uheldige vridningseffekter i økonomien, vil det som hovedregel være gunstigere å redusere vridende skatter fremfor å betale ut kontanter direkte. Fordelingsmessige og geografiske hensyn er dessuten sterkt vektlagt i dagens skatte- og avgiftssystem.

En ordning med å utbetale inntektene fra klimaavgiftene til husholdninger vil også ha store økonomiske konsekvenser for staten. Klimaavgiftene utgjør en betydelig inntektskilde for staten. Dersom provenyet skal utbetales direkte til husholdningene, må andre skatter og avgifter økes tilsvarende. Alternativt må statsbudsjettets utgifter reduseres eller uttaket fra SPU økes. Øremerking av inntekter fra klimaavgifter til kontantutbetalinger hindrer dessuten effektiv prioritering av ulike tiltak på budsjettets utgiftsside.

Prising av utslipp er et hovedvirkemiddel for å gi virksomheter insentiver til omstilling gjennom å redusere utslipp. Argumentene for å kompensere bedriftseiere for klimaavgifter er imidlertid langt svakere enn for husholdninger. Mens husholdninger må bære økte utgifter til avgifter selv, har bedrifter anledning til å velte økte kostnader fra avgifter helt, eller delvis, over i utsalgsprisene sine. Støtteordninger kan dessuten bidra til å opprettholde samfunnsøkonomisk ulønnsomme bedrifter, noe som står i kontrast til målet om omstilling. Dersom Stortinget ønsker å øke omfanget av næringsstøtte eller offentlig støtte til klimatiltak, vil det være mer hensiktsmessig å øke bevilgningene eller rammene til allerede eksisterende aktører som Enova, Innovasjon Norge, Eksfin mv. fremfor å opprette et nytt omstillingsfond.

I tråd med anmodningsvedtak nr. 600 (2026–2027) vil regjeringen i revidert nasjonalbudsjett gi en omtale av tiltak som kan avhjelpe situasjonen med høye levekostnader for befolkningen, herunder en vurdering av engangsutbetalinger. Se også omtale som vurderer tidligere anmodningsvedtak for omfordelende kompensasjon for økte miljøavgifter i kapittel 16 i Prop. 1 LS (2023–2024) Skatter og avgifter 2024.

Med hilsen

Jens Stoltenberg